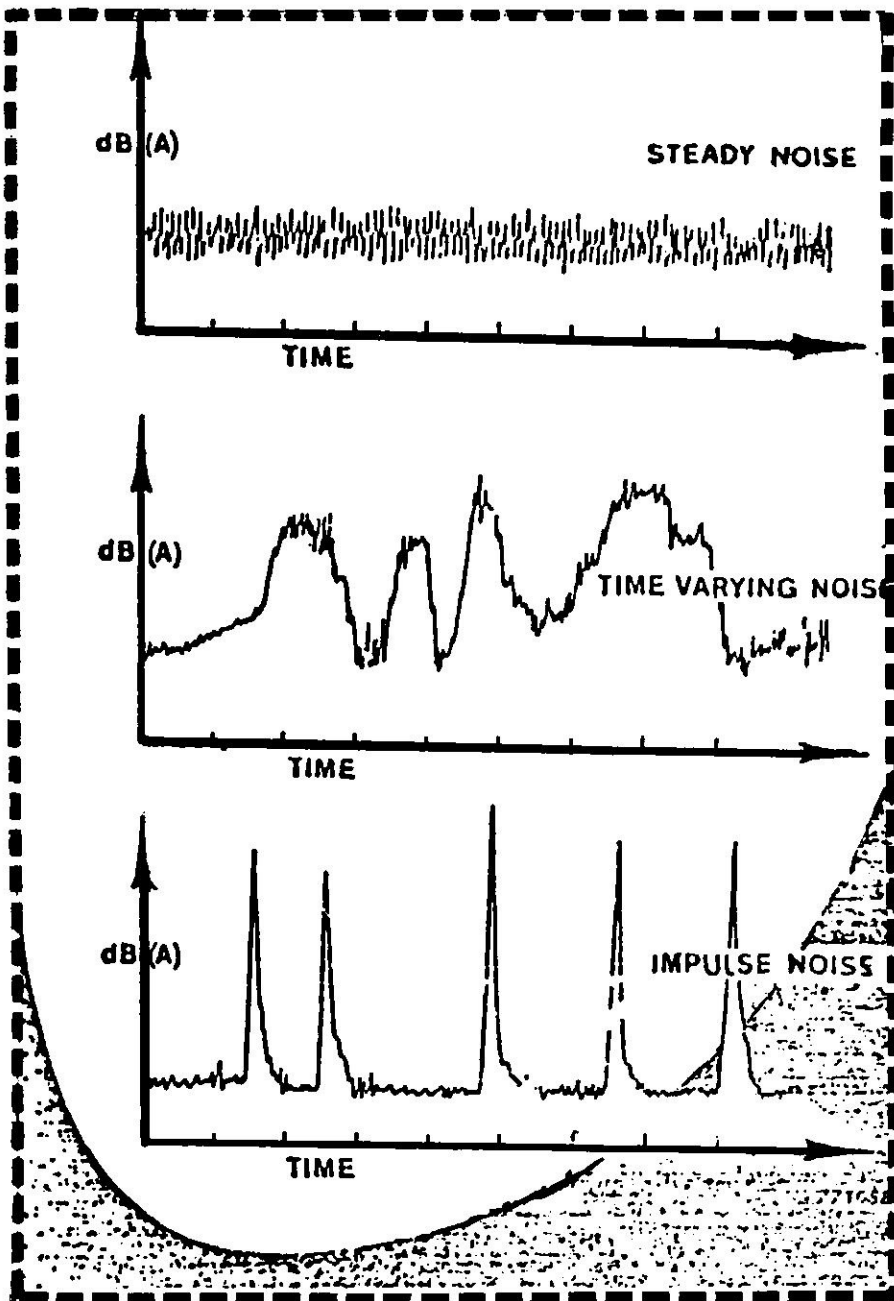

نویز

صنعتی

□ مهران ذوالفقاری

کارشناس بهداشت حرفه‌ای

شکل ۱

در محیط‌های صنعتی عوامل زیان‌آور متعدد منجمله سر و صدا (نویز) وجود دارند که اگر موازین حفاظت و بهداشت صنعتی در موارد آنها رعایت نگردد، سلامت کارگران به مخاطره می‌افتد. کنترل نویز صنعتی و حفاظت شنوایی به جهت جلوگیری از ناشنوایی کارگران که در تماس مداوم با نویز محیط کار می‌باشند، از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار می‌باشد.

هرگاه برای مدت کوتاهی در معرض نویزی با تراز بالا قرار می‌گیریم، دچار کاهش شنوایی موقت می‌گردیم. شاید این مسئله را به هنگام خروج از کارخانه در فضای آرام تجربه نموده باشید.

حال اگر این تماس هر روز به مدت چندین ساعت ادامه یابد، رفته رفته قدرت شنوایی کاهش یافته و خطر جدی برای سلامتی ایجاد می‌گردد.

شاید یکی از عمده‌ترین دلایل در حوادث ناگهانی کارخانجات و محیط‌های صنعتی، عصبی بودن افراد و بی‌دقتی آنها در اثر حضور نویز باشد. آمار نشان می‌دهد که نویز، رفتار کارگران را در محیط خانواده نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. از این رو ضرورت ایجاد می‌نماید، برنامه حفاظت شنوایی داشته باشیم و به نوعی آن را در محیط‌های صنعتی کنترل نماییم.

کنترل نویز صنعتی:

جهت کنترل نویز در محیط‌های صنعتی ابتدا بایستی این عامل زیان‌آور شناسایی، اندازه‌گیری، ارزیابی و در قدم‌های بعدی کنترل گردد.

در بحث شناسایی نویز، ۲ نوع شناسایی مدنظر می‌باشد: ۱- شناسایی انواع نویز صنعتی

۲- شناسایی منابع مولد نویز

ویژگی‌های نویز:

فشار صوتشان با گذشت زمان تغییراتی در حدود $\pm 5\text{dB}$ دارد.

۲- نویزهای متغیر: که تغییرات تراز فشار صوتشان در طول زمان مشخص ۱۰ تا ۱۵ دسی‌بل می‌باشد.

۳- نویزهای ضربه‌ای: که تغییرات فشار صوت آنها در کسری از یک ثانیه صورت می‌گیرد. البته علاوه بر نویزهای عنوان شده نویزهای دیگری نیز مطرح هستند مانند نویزهای غیریکنواخت و نویزهای اجزایی که حاصل ارتعاش منابع مولد نویز می‌باشند.

۱- تراز فشار صوت برحسب دسی‌بل

۲- توزیع تراز فشار صوت برحسب فرکانس

۳- طول زمان ادامه صدا و تغییرات آن، که در ارزشیابی و کنترل نویز از فاکتورهای مهم محسوب می‌گردد.

۴- تراز فشار صوت برحسب زمان (توزیع زمانی صدا) نویزهای صنعتی نیز خود به چند دسته تقسیم می‌شوند:

۱- نویزهای یکنواخت (پیوسته): که تراز